

DOI: 10.15276/ETR.05.2024.12
DOI: 10.5281/zenodo.14715079
UDC: 658.012.2
JEL: O18, R58, H41, O33, R11, D71

ЗВ'ЯЗОК МІЖ УЧАСТЮ ГРОМАДЯН, ЦИФРОВИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ ТА МІСЬКИМ РОЗВИТКОМ

THE LINK BETWEEN CITIZEN PARTICIPATION, DIGITAL TECHNOLOGIES AND URBAN DEVELOPMENT

Iryna M. Boiko
Odesa Polytechnic National University, Odessa, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6876-526X
Email: imboiko91@gmail.com

Sergey O. Neykov, PhD in Economics
Odesa Institute of Entrepreneurship and Law, Odessa, Ukraine
ORCID: 0009-0003-8240-2571
Email: n.serg.a@ukr.net

Received 15.08.2024

Boiko I.M., Neykov S.O. Зв'язок між участю громадян, цифровими технологіями та міським розвитком. Оглядова стаття.

У сучасному мінливому світі зростає необхідність інтеграції громадян у процеси прийняття рішень за допомогою цифрових інструментів, що відповідають економічним, соціальним та технологічним тенденціям розвитку міст. Ця стаття досліджує вплив цифрової трансформації на участь громадян у міському розвитку. Вона аналізує, як цифрові технології впливають на взаємодію між громадянами та органами влади, а також на формування «розумних» міст. Розглядаються переваги та виклики цифрової трансформації, зокрема питання цифрової грамотності та рівного доступу до інтернету. Ця тематична стаття розглядає питання термінології, участі громадян та взаємозв'язку між цифровізацією та міським розвитком в контексті України. Дослідження підкреслює важливість подолання цих викликів для сталого розвитку міського середовища в Україні.

Ключові слова: цифрові технології, цифрова участь, участь громадян, міське управління, розумне врядування

Boiko I.M., Neykov S.O. The Link Between Citizen Participation, Digital Technologies and Urban Development. Review article.

In the modern urban context, there is an increasing need for the integration of citizens into decision-making processes through the utilisation of digital tools that align with economic, social and technological trends of urban development. This article examines the impact of digital transformation on the participation of citizens in urban development. The analysis examines the impact of digital technologies on the interaction between citizens and authorities, as well as on the development of smart cities. The advantages and challenges of digital transformation are considered, including the issues of digital literacy and equal internet access. This thematic article addresses the issues of terminology, citizen participation and the interconnection between digitalisation and urban development in the context of Ukraine. The study emphasises the crucial necessity of overcoming these challenges to ensure sustainable urban development in Ukraine.

Keywords: digital technologies, digital participation, citizen engagement, urban governance, smart governance

У сьогоденному мінливому світі та необхідності інтеграції громадян у процеси прийняття рішень через використання цифрових інструментів. Цей виклик пов'язаний з сучасними тенденціями розвитку міст, які повинні відповідати вимогам економічного, соціального та технологічного прогресу. Важливим завданням є забезпечення ефективної участі громадян у міському управлінні через використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та нових медіа. Це питання має значний науковий і практичний інтерес, оскільки цифрова трансформація регіонів сприяє покращенню якості життя, підвищенню прозорості управління та формуванню сталого міського середовища. Проте існують виклики, такі як недостатня цифрова грамотність населення, нерівний доступ до інтернету та питання конфіденційності даних, які потребують вирішення для досягнення цих цілей. Розгляд цих проблем і пошук шляхів їх подолання є центральними темами вивчення та дослідження у сфері міського розвитку й цифровізації в Україні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про зростаючий інтерес до взаємозв'язку розвитку цифрових технологій та громадської участі, як серед вітчизняних, так і зарубіжних науковців. У наукових колах України ці питання актуалізуються через значний внесок таких дослідників, як К. Амеліна, О. Куд, Л. Бабаєва, які зосереджуються на розвитку моделей громадянської участі в рамках концепції «розумних» міст, особливо в контексті після-воєнного відновлення України [2, 3]. Їхні роботи акцентують увагу на тому, як цифрові технології можуть підвищити ефективність взаємодії між

громадянами та органами влади, сприяючи сталому розвитку міського середовища. Зарубіжні науковці, такі як С. Штейнбах, Х. Гільман, Т. Пейксото, Б. Бойнсон, зробили вагомий внесок у розуміння того, як цифрові технології трансформують міський розвиток і підвищують рівень громадської участі. Вони досліджують вплив цифрових інструментів на формування «розумних» міст, де технології не лише покращують інфраструктуру, але й створюють більш комфортні умови для життя [5-8].

Сучасне суспільство визнає, що взаємозв'язок між участю громадян, цифровими технологіями та міським розвитком відіграє важливу роль у формуванні ефективного та інтегрованого міського середовища. Громадянська участь стала ключовим елементом демократичних процесів, дозволяючи громадянам брати активну участь у прийнятті рішень на державному та місцевому рівнях. Цифрові технології, у свою чергу, забезпечують нові можливості для залучення громадян до процесів прийняття рішень, полегшуючи комунікацію між мешканцями та органами влади, і роблячи цей процес більш прозорим та доступним.

Таким чином, розвиток цифрових технологій дозволяє оптимізувати роботу муніципальних органів, забезпечувати доступ до різноманітних послуг та підвищувати якість міського середовища. Це підкреслює важливість досліджень у цій сфері та необхідність впровадження інноваційних рішень для покращення взаємодії між громадянами і владою, що є особливо актуальним в умовах сучасного міського розвитку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Використання цифрових технологій для залучення громадян до процесів прийняття рішень на державному рівні є важливим напрямом розвитку сучасних міст. Цифрові інструменти, такі як онлайн-форуми, інтерактивні мобільні додатки та електронні опитування, відкривають нові можливості для підвищення ефективності громадської участі та взаємодії між громадянами й органами влади. Водночас демократичний потенціал інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) відіграє важливу роль у реформуванні публічного сектору та сприяє зниженню витрат на краудсорсинг і консультації з громадськістю.

Попри численні переваги цифрових інструментів, існує низка невирішених проблем, які обмежують їхній потенціал. Серед головних викликів залишається включення політично маргіналізованих груп, що, як показує досвід, залишається проблемою і в цифровому середовищі. Очікування, що цифрові інновації мобілізують нові групи громадян і покращать діалог між містом і громадою, поки що не справдилися. Дослідження показують, що цифрова участь часто стикається з тими самими слабкостями, що і традиційні форми участі, такими як обмежене двостороннє спілкування між громадянами та політиками, а також обмеженість впливу громадян на прийняття політичних рішень.

Ще одним викликом є недостатній рівень цифрових навичок серед деяких груп населення, що перешкоджає їхній повноцінній участі у цифрових процесах. Обмежений доступ до широкопasmового Інтернету в окремих регіонах також обмежує можливості для цифрової участі. Крім того, низька ефективність використання ІКТ урядом та судовою системою впливає на загальну якість громадської участі.

Ці невирішені проблеми свідчать про необхідність подальших досліджень та вдосконалення цифрових інструментів для забезпечення сталого міського розвитку і підвищення рівня громадянської активності. Формування сучасного, прозорого та ефективного міського середовища вимагає комплексного підходу до взаємодії між громадянами, цифровими технологіями та міським розвитком, що дозволить ефективно задовольняти потреби сучасного суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження

Участь громадян є однією з ключових тем досліджень у галузі політології та державного управління. Дослідження показують, що активна участь громадян у процесах прийняття рішень сприяє досягненню кращих результатів як для окремих осіб, так і для громад загалом [10]. Вчені Р. Кумміта та Н. Крутцен у своїх дослідженнях аналізують різні аспекти розвитку сучасних міст, зокрема концепцію «розумних міст» і роль громадянської участі. Вони підкреслюють, що мешканці є серцем будь-якої міської громади, адже вони є кінцевими користувачами міських послуг та найбільш безпосередньо відчувають вплив змін у середовищі проживання [13]. Сучасні дослідники та практики дійшли висновку, що ефективно управління містом повинно обов'язково включати участь громадян, які надають важливу інформацію та беруть участь у прийнятті рішень [15].

У дослідженнях, присвячених концепції «розумних міст», Гіффінгер, Фертнер, Крамар та Мейерс виділяють участь громадян як одну з шести основних осей розвитку таких міст [16]. Марсал-Лякуна наголошує, що «розумні» міста не повинні бути лише ініціативами урядів, які реалізуються «зверху вниз» [17]. Важливо, щоб громадяни активно залучалися як зацікавлені сторони, а не просто розглядалися як пасивні отримувачі послуг [1]. За визначенням Де Гімарееш та ін., участь громадян - це процес, в якому громадяни беруть активну участь у прийнятті рішень, що впливають на їхнє життя. Дослідження показують, що цей процес сприяє поліпшенню результатів як для окремих осіб, так і для громад в цілому [12]. Цей термін стосується двосторонньої взаємодії або дискусії між урядом і громадянами [1, 11]. Метою залучення громадян до участі є забезпечення того, щоб голос громадськості був почутий у рамках демократичного процесу та сприяння зміцненню громадянської влади [18]. Громадянська участь не обмежується лише місцевим рівнем. Як зазначають Каллахан та Іанніелло, громадяни мають можливість впливати на формування свого середовища на різних рівнях управління, від

місцевих громад до національного уряду. Це дозволяє створювати більш справедливе та відповідальне суспільство [16]. Ці заходи сприяють більш тісній взаємодії між муніципальними органами влади та мешканцями міста, що дозволяє більш ефективно вирішувати локальні проблеми та підвищувати якість життя у містах [19].

Н. Джейн визначає участь громадян, як активне залучення окремих осіб до процесів прийняття рішень, діяльності та справ, які впливають на їхнє життя, громади та суспільство в цілому. Він наголошує на участі громадян у врядуванні, прийнятті політики, державних послугах та громадських ініціативах для сприяння прозорості, підзвітності та співпраці між державними установами, організаціями та громадськістю [21]. Досвід розвинутих демократій та сучасні виклики свідчать, що громадська участь є необхідним, корисним і надзвичайно важливим механізмом, який забезпечує позитивний вплив громадськості на діяльність влади в інтересах громадян. З іншого боку, громадська участь виступає джерелом додаткових інтелектуальних ресурсів для публічної влади, що робить її також корисною і для самої влади (за умови, що посадові особи усвідомлюють цю важливість). В Україні, як публічній владі, так і інститутам громадянського суспільства, ще потрібно пройти еволюційний шлях до усвідомлення ефективності взаємовигідних механізмів громадської участі, які сприяють реалізації глибоких системних реформ на благо громадян та територіальних громад [20].

Згідно зі статтею управління OGP (Open Government Partnership), участь громадян відбувається, коли «уряди прагнуть мобілізувати громадян для участі в публічних дебатах, надавати внески та робити внески, які призводять до більш чуйного, інноваційного та ефективного управління». Коли громадяни залучені, уряди більш чуйні, інноваційні та ефективніші. Участь громадян є однією з трьох цінностей OGP разом із прозорістю та публічною підзвітністю. План дій України на 2023-2025 роки в рамках Ініціативи OGP «Партнерство «Відкритий Уряд» зосереджений на підвищенні прозорості, участі громадськості та інтеграції законодавства ЄС. Ключові зобов'язання включають використання цифрових інструментів для управління відновленням, геоінформаційну систему для моніторингу регіонального розвитку та відновлення доступу до відкритих даних. Ці зусилля є життєво важливими для зменшення корупції та покращення управління. На план значною мірою впливає інтеграція України до ЄС, і він отримує потужну підтримку з боку міжнародних донорів та громадянського суспільства, незважаючи на виклики, пов'язані з конфліктом, що триває [23]. Хауслл С. Баум надає таке визначення, що до «участі громадян» належить до активної участі окремих осіб у суспільних процесах прийняття рішень, які впливають на їхні особисті та колективні інтереси. Це важливо для створення інклюзивних та

репрезентативних структур прийняття рішень, де всі учасники мають рівні повноваження та діють на основі загальних знань [29].

Макке, Казанграде, Сарате та Сілва визначили, що участь громадян є критично важливим елементом міського розвитку, оскільки вона відображає готовність громадян активно долучатися до ініціатив і впливати на динаміку міста. Це підтверджує необхідність регулярного звернення до громадськості за їхньою думкою та залученням до процесу прийняття рішень. Дослідження, проведені різними авторами [1, 18], аналізують участь громадян через кількість здійснених дій, які призводять до відвідувань, кліків на веб-сайтах або участі у взаємодії між урядом та громадськістю. Зокрема, участь є лише першим кроком на шляху до глибшого залучення громадян у процеси управління містом.

Сприяння участі громадян є ключовим фактором для розвитку міст і цифрового управління. Це форма діяльності та комунікації, якою громадянин може сприяти розвитку місцевого середовища проживання на різних рівнях [15]. Ці заходи сприяють взаємодії між муніципальними органами влади та громадянами, які проживають у місті [19]. Це зв'язок, який сприяє захисту інтересів кінцевого користувача. У попередніх дослідженнях бракує чіткої мети впровадження участі громадян в умовах цифровізації і розвитку міст. Наприклад, повідомляється, що більшість проектів із участю громадян, реалізованих у рамках спільної творчості, не мають конкретної цільової мети.

Таким чином, «участь громадян» можна визначити як багаторівневий процес активного залучення громадян до суспільно важливих рішень, який охоплює не лише їхню безпосередню участь у місцевих справах, а й надає можливість впливати на процеси управління на всіх рівнях. З огляду на розвиток цифрових технологій, участь громадян також включає інтерактивні форми співпраці через цифрові платформи, що робить цей процес більш інклюзивним та адаптивним до сучасних викликів міського розвитку. Це визначення підкреслює важливість залучення громадян для створення прозорих, ефективних та інноваційних міських спільнот.

Взаємозв'язок між участю громадян, прийняттям та впровадженням цифрових інновацій, а також характеристиками міста та системи (див. рис. 1 для ілюстрації цих взаємозв'язків). Визначаються багатосторонні зв'язки між елементами моделі. Однак ця модель зосереджується на впливі цих елементів на громадську участь, а не навпаки. Ілюстративна модель візуалізує ключові елементи системи: громадяни, місто, інновації та цифрові технології, а також їх взаємодію. Громадяни відіграють активну роль у розвитку міста через участь у громадських обговореннях, голосування та ініціювання місцевих проектів. Вони взаємодіють із містом, висловлюючи свої потреби та контролюючи виконання обіцянок місцевими органами влади.

Цифрові технології надають громадянам інструменти для участі в міському управлінні. Онлайн-платформи, соціальні мережі та мобільні додатки допомагають громадянам збирати дані, обмінюватися думками та ініціювати зміни. Громадяни також можуть бути джерелом інновацій. Вони створюють стартапи та беруть участь у розробці нових технологій і рішень, які

покрощують якість життя в місті. Цифрові технології дозволяють містам ставати «розумними», впроваджуючи інтелектуальні системи управління, такі як смарт-освітлення, транспорт і енергоспоживання. Місто надає доступ до відкритих даних, що стимулює інновації та залучення громадян.

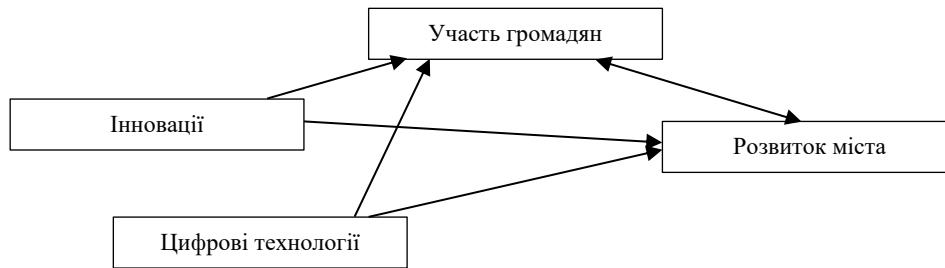

Рисунок 1. Ілюстративна модель ключових понять та взаємозв'язків між участю громадян, цифровізацією та міським розвитком
Джерело: власна розробка авторів

Міста співпрацюють із приватним сектором для впровадження інноваційних проєктів. Створюються експериментальні зони та інкубатори для тестування нових технологій, що сприяє розвитку стартапів та впровадженню інновацій. Ця діаграма відображає складну систему взаємозв'язків, де кожен елемент взаємодіє з іншими, створюючи

динамічне середовище для сталого розвитку міста та активної участі громадян.

Після опису ілюстративної моделі, яка демонструє загальні взаємозв'язки між участю громадян, цифровими технологіями та розвитком міст, доречно представити діаграму Венна для більш детального аналізу цих взаємозв'язків (рис. 2).

Рисунок 2. Діаграма Венна: взаємозв'язки між громадською участю, цифровими технологіями та розвитком міст
Джерело: власна розробка авторів

Ця діаграма демонструє перетин трьох ключових елементів – громадян, міста та цифрових технологій. Перетини між цими елементами підкреслюють взаємодію та синергію, яка виникає при їх об'єднанні:

- громадяни та місто, інновації у міському управлінні, які враховують залучення громадян, дозволяють містам краще відповідати на потреби свого населення;
- громадяни та цифрові технології, цифрова активність громадян, що включає використання

цифрових інструментів для впливу на міське середовище, є ключовим аспектом сучасного міського життя;

- місто та цифрові технології, впровадження смарт-технологій у міське управління сприяє створенню більш прозорих і ефективних процесів у міському житті;
- центральний перетин, де сходяться всі три елементи, символізує синергетичний ефект від їхньої взаємодії – співтворчість і технології. Це ілюструє максимальний потенціал, який виникає при спільному використанні громадської активності, інновацій та цифрових технологій для розвитку міст.

Таким чином, інтеграція громадської участі, цифрових технологій є рушійною силою для створення міського середовища, що відповідає на сучасні потреби та виклики, забезпечуючи сталий розвиток та підвищення якості життя громадян.

Фанг, Варрен вважали, що участь, що виходить за межі виборів, може сприяти вирішенню важливих проблем демократичного управління. Більшість оцінок зосереджуються на трьох функціях: інклюзивності, обговоренні та громадському контролю, хоча іноді використовуються інші формулювання [25].

Фанг розглядає громадську участь як тривимірну концепцію, що складається з:

- 1) Широти залучення зацікавлених груп громадян – наскільки різні зацікавлені групи громадян беруть участь?
- 2) Типу обміну інформацією та комунікації — наскільки комунікація є одностороннім обміном інформацією або двостороннім діалогом?
- 3) Вплив або вплив на міське планування — наскільки інформація та аргументація, яку громадяни приносять до учасницьких арени та каналів, впливають на зміст або передумови рішень, що приймаються міськими властями? Чи сприятиме електронна участь інклюзивності, обговоренню і громадському контролю, залежить від ролі, яку цифрові інструменти відіграють у кожному з цих трьох вимірів.

Інклюзивність вимагає залучення тих, хто потенційно постраждав від колективного рішення, щоб «володіти повноваженнями говорити, голосувати, представляти та висловлювати незгоду»). Тому рівні можливості для участі є основоположними. Впровадження ІКТ та нових медіа, а також вплив цього на громадську участь у процесах міського розвитку в міських районах, що характеризуються джентрифікацією. Такі процеси міського розвитку часто стикаються з труднощами у залученні незахищених груп, таких як молодь, біженці та інші іммігранти [25] – групи, які сильно постраждали від джентрифікації. Однак, ефекти впровадження цифрових каналів участі є спірними. Деякі дослідження свідчать, що ІКТ та нові медіа сприяють політичній участі та діалогу [26]. Інші роблять висновок, що це поглиблює існуючі розриви в участі [32]. Ці розриви в участі, також відомі як цифровий розрив, відокремлюють тих, хто має доступ до цифрових технологій та

використовує їх, від тих, хто цього не робить, переводячи «не» групу до другорядних цифрових громадян. Згідно з дослідженнями Міністерства цифрової трансформації України, у 2019 році була визначена одна зі стратегічних цілей – залучити 6 мільйонів громадян до програм цифрової грамотності. Це покращує цифрові навички українців та сприяє застосуванню онлайн-інструментів як для роботи, так і для особистого розвитку. Цифрова грамотність стала пріоритетом держави, і було затверджено Концепцію розвитку цифрової грамотності на загальному та регіональних рівнях, відповідно до європейських рамок DigiComp 2.1 та 2.21. Під час Diia Summit 2023 Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров повідомив, що ціль залучити понад 6 мільйонів осіб до програм із цифрової грамотності була досягнута. За результатами соціологічного дослідження, майже 60% українців володіють базовими та просунутими цифровими навичками, що призвело до збільшення їх частки на 12,6% протягом чотирьох років. Тепер цей показник сягає рівня країн Європейського Союзу [30].

Обговорення відзначається активним діалогом між громадянами та владою, а також між самими громадянами. Воно передбачає обмін думками, ідеями та аргументами, що допомагає в прийнятті більш обґрунтованих рішень. Це також сприяє підвищенню прозорості і формуванню суспільної думки, що впливає на ефективність і легітимність рішень. Громадський контроль стосується того, наскільки учасники цих просторів можуть впливати на рішення, які приймає уряд, і важливості цих рішень для життя громадян. Однак участь часто обмежується наданням інформації міському уряду, що дає громадянам мало можливостей впливати на міське планування [25]. Цифрові новації можуть наблизити громадян до влади та обійти посередників, наприклад, політичні партії, бюрократію або традиційні ЗМІ [27]. Деякі міста також запровадили багатофункціональні цифрові платформи для сприяння залученню громадян до «е-ухвалення рішень». Проте цифрова участь переважно консультативна, залишаючи остаточне рішення за міською владою. ІКТ та нові медіа можуть спричинити суперечність між можливостями для змін і ризиком поглиблення існуючих нерівностей. Тому роль цифрових технологій розглядається у громадській участі як багатовимірна концепція. Нові медіа та цифрові канали участі часто доповнюють і поєднуються з традиційними медіа та каналами участі. Однак існує недостатньо інформації про те, як громадяни та міська влада інтегрують ці канали у своїй взаємодії [29]. Однак інтеграція цифрових і традиційних каналів може мати різний і навіть протилежний вплив на участь громадян у міському розвитку. З одного боку, це може розширити можливості для активних груп мешканців домінувати в обговореннях щодо міського розвитку і залучити тих, хто раніше не брав участі. З іншого боку, таке поєднання може підвищити ефективність традиційних заходів через

цифровізацію існуючих каналів або відкрити нові можливості для комунікації між містом і громадянами, а також між самими громадянами. Інтеграція різних каналів також може розширити можливості для консультацій та спільного прийняття рішень.

Прийняття та впровадження інновацій міськими урядами може суттєво вплинути на участь громадян і слугувати ключовим фактором для залучення або виключення певних груп. У цьому контексті інновації розглядаються як нові ціннісно-орієнтовані процедури, технологічні рішення та послуги, що розроблені для підвищення участі громадян у місцевому самоврядуванні. Основною метою таких цифрових рішень є поліпшення взаємодії між міською владою та громадянами. Однак ефективність впровадження учасницьких інновацій залежить від доступності технологій і обмежень ресурсів. Крім того, рішення міської влади також визначаються її цілями та стратегіями громадської участі. Теорії державної політики свідчать, що державні цілі та стратегії впливають на формулювання політики та політичний клімат. Зокрема, Астром відзначає, що низький рівень довіри до державних інституцій і складність політичних проблем підвищують ймовірність впровадження так званого «елітарного виклику» у вигляді електронної участі [24]. Теорії державної політики також акцентують увагу на ролі агентів змін (або політичних підприємців), які можуть мати вирішальне значення у поєднанні політичних проблем з (технологічними) рішеннями [28]. Міські уряди використовують різні стратегії для прийняття та впровадження інновацій у сфері громадської участі. Впровадження цифрових каналів може як нашаровувати, так і замінювати або доповнювати існуючі канали. Наприклад, місто може вибрати додати онлайн-платформу для консультацій до вже існуючого нецифрового каналу. Альтернативно, фізичні паперові петиції можуть бути замінені онлайн-сайтом для петицій, а паперові «скриньки для пропозицій» можуть бути доповнені онлайн-опитуваннями або соціальними мережами, призначеними для збору відгуків громадян про державні системи або послуги. Є підстави вважати, що впровадження та використання цифрових технологій, що сприяють участі, впливають на те, чи використовують громадяни канали участі та як вони їх використовують. Вибір громадян щодо того, які міські та ініційовані громадянами канали використовувати, не є послідовним або раціональним. Громадяни поєднують використання каналів участі, і їхній вибір значною мірою залежить від безлічі соціальних, екологічних та поведінкових факторів. Тому рішення використовувати один канал замість іншого є динамічним і реагує на індивідуальні переконання та сприйняття, що існують у певний момент часу.

Це багатовимірне нашарування каналів та можливостей участі змінюється з часом. Воно також змінюється, оскільки громадяни

орієнтуються та перемикаються між традиційними та цифровими формами участі [31]. Механізми, що сприяють цій зміні, включають набуття нових цифрових навичок, доступ до нових технологій, впровадження нових каналів участі та зміни в лідерстві громади та уряду [26].

Дизайн ІКТ впливає на те, як користувачі взаємодіють з цифровими продуктами, системами або послугами та сприймають їх. Тому навмисні та ненавмисні вибори керівників проєктів, розробників, програмістів та інших впливають на те, як користувачі отримують доступ до платформ електронного врядування та використовують їх. ООН та національні уряди намагалися впровадити різні політичні інструменти, зосереджені на універсальному дизайні ІКТ, щоб вплинути на дизайн цифрових платформ, щоб найширша можлива частина населення могла отримати до них доступ та використовувати їх.

З плином часу стає все більш очевидним, що більшість великих міст у демократичних і навіть авторитарних країнах почали використовувати технології електронної участі як частину своєї стратегії до залучення громадян. Опитування ООН ста великих міст по всьому світу, показали, що дві третини запровадили цифрові інструменти, які дозволяють мешканцям ділитися своїми думками з урядом. Майже половина з них мала веб-портали з функціями обговорення, близько третини проводили онлайн-планування землекористування та бюджетування участі, а 17% відкрилися для електронного голосування з питань політики [33].

На основі досліджень Байоккі та Ганузою, що технології електронної участі, незважаючи на велике розмаїття таких інструментів, мають дві спільних координаційних принципів. По-перше, це індивідуальна участь. Технології електронної участі зосереджені на підключенні окремих користувачів до платформ через стаціонарні або мобільні пристрої. Ці технології зазвичай мають приватний характер, оскільки користувачі голосують, ранжують, натискають та додають коментарі в умовах обмеженої взаємодії з іншими користувачами. По-друге, це пряма і безпосередня взаємодія. Дані та вхідні повідомлення громадян безпосередньо передаються адміністративним чи політичним органам міської влади, без участі посередницьких організацій, які могли б вести переговори про результати з урядом [31].

Таким чином, технології електронної участі мають фундаментальні характеристики, які в певних контекстах можуть бути більш сумісними з деякими політичними відносинами. Основна концепція цього розділу полягає в тому, що індивідуалізована, пряма та неопосередкована громадянська активність характеризує з опосередкованою участю, що характерна для традиційних форм громадянської активності у багатьох представницьких демократіях.

Висновки

Результати дослідження свідчать, що участь громадян є ключовим елементом ефективного

міського управління. Вона сприяє демократичним процесам, підвищує прозорість та забезпечує активний голос громадськості у прийнятті рішень. Цифрові інновації можуть покращити громадянську участь, забезпечуючи більш широкий доступ до інформації, зручність взаємодії та залучення громадян до процесів прийняття рішень. Перспективою подальших досліджень у цьому напрямку є аналіз різниці залучення громадян та

участю громадян та вплив на міський розвиток. Дослідження повинно розглянути різні методи залучення громадян, такі як публічні консультації, фокус-групи, онлайн-платформи та інші інструменти. У подальшому дослідженні важливо оцінити ефективність цих методів та роль цифрових технологій у сприянні активній участі громадян.

Abstract

Citizen participation is a critical theme in political science and public administration, demonstrating that active citizen involvement in decision-making processes leads to better outcomes for individuals and communities. Scholars R. Kummitha and N. Crutzen emphasize the importance of citizens in urban development, particularly within the framework of "smart cities," where residents are seen as the core of urban communities and directly impacted by changes in their living environment. Effective urban governance must include citizen participation, which provides essential information and contributes to decision-making processes.

This study investigates the relationship between citizen participation, digital technologies, and urban development. The concept of "smart cities" includes citizen engagement as one of its six main axes. The article explores the necessity of citizen involvement not only as passive service recipients but as active stakeholders influencing urban governance. Citizen participation is defined as a process where citizens actively engage in decision-making that affects their lives, promoting better outcomes for both individuals and communities. The study employs a multidimensional model to analyze the interaction between citizen participation, digital innovations, and urban development. It focuses on how these elements influence each other, with a particular emphasis on the role of digital technologies in facilitating inclusive, deliberative, and transparent governance. The methodology includes a review of existing literature, case studies, and an analysis of urban governance practices in developed democracies.

The results highlight the critical role of citizen engagement in urban development and digital governance. Effective citizen participation strengthens democratic processes, enhances transparency, and ensures that public voices are heard in decision-making. The findings also indicate that in Ukraine, both public authorities and civil society institutions must evolve to realize the potential of citizen participation fully.

The conclusion emphasizes the importance of citizen participation as a dynamic element in urban development, influenced by digital technologies. The study calls for a more integrated approach where citizens are actively involved in shaping the urban environment at various levels of governance, thereby fostering more effective and responsive cities. This abstract encapsulates the article's structure, including the introduction, objectives, methods, results, and conclusions, highlighting the intricate relationship between citizen participation, digital technologies, and urban development.

Список літератури:

1. Bonsón, E., Perea, D., & Bednárová, M. (2019). Twitter as a tool for citizen engagement: An empirical study of the Andalusian municipalities. *Government Information Quarterly*, 36, 480-489.
2. Амеліна К. Громадянське суспільство онлайн. Петиції, які призвели до змін, і як визначити їхню ефективність. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://lb.ua/news/2023/05/15/554977_gromadyanske_suspilstvo_onlayn.html.
3. Dunayev, I., Vyelova, L., Kud, A., & Rodchenko, V. (2023). Implementing the "government as a platform" concept: the assessment method and an optimal human-centered structure to address technological challenges. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 122(13), 6-16.
4. Нікітенко, Л.О., Донецький національний університет імені Василя Стуса. (2023). Використання краудсорсингових технологій в публічному управлінні містом. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 122(13), 6-16.
5. Gilman, H.R. (2016). *Democracy Reinvented: Participatory Budgeting and Civic Innovation in America*. Brookings Institution Press.
6. Peixoto, T.C., & Sjoberg, F.M. (2018). The Haves and the Have Nots: Civic Technologies and the Pathways to Government Responsiveness. *Open Knowledge Repository, World Bank*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/29854>.
7. Steinbach, S. (2021). Digital Media and Urban Governance: Bridging the Participation Gap? *Urban Studies Journal*, 58(4), 825-842. DOI: 10.1177/0042098021992843.

8. Sintomer, Y., Herzberg, C., Röcke, A., & Allegretti, G. (2012). Transnational Models of Citizen Participation: The Case of Participatory Budgeting. *Journal of Deliberative Democracy*, 8(2). DOI: 10.16997/jdd.141.
9. Bonsón, E., Torres, L., Royo, S., & Flores, F. (2012). Local e-government 2.0: Social media and corporate transparency in municipalities. *Government Information Quarterly*, 29, 123-132.
10. Caragliu, A., Del Bo, C., & Nijkamp, P. (2011). Smart cities in Europe. *Journal of Urban Technology*, 65-82.
11. Cortés-Cediel, M.E., Cantador, I., & Bolívar, M.P.R. (2019). Analyzing Citizen Participation and Engagement in European Smart Cities. In *Social Science Computer Review*. DOI: 10.1177/0894439319877478.
12. De Guimarães, J.C.F., Severo, E. A., Felix Júnior, L.A., Da Costa, W.P.L.B., & Salmoria, F.T. (2020). Governance and quality of life in smart cities: Towards sustainable development goals. *Journal of Cleaner Production*, 253. DOI: 10.1016/j.jclepro.2019.119926.
13. Kummitha, R.K.R., & Crutzen, N. (2017). How do we understand smart cities? An evolutionary perspective. *Cities*, 67, 43-52.
14. Kummitha, R.K.R., & Crutzen, N. (2019). Smart cities and the citizen-driven internet of things: A qualitative inquiry into an emerging smart city. *Technological Forecasting and Social Change*, 140, 44-53.
15. Callahan, K. (2007). Citizen participation: Models and methods. *International Journal of Public Administration*, 30, 1179-1196.
16. Giffinger, R., Fertner, C., Kramar, H., & Meijers, E. (2007). City-ranking of European Medium-Sized Cities. *Cent. Reg. Sci.*, 9, 1-12.
17. Marsal-Llacuna, M. L. (2020). The people's smart city dashboard (PSCD): Delivering on community-led governance with blockchain. *Technological Forecasting and Social Change*, 158, 120150.
18. Bonsón, E., Torres, L., Royo, S., & Flores, F. (2012). Local e-government 2.0: Social media and corporate transparency in municipalities. *Government Information Quarterly*, 29, 123-132.
19. Zhu, W., Yan, R., & Song, Y. (2022). Analysing the impact of smart city service quality on citizen engagement in a public emergency. *Cities*, 120, 103439.
20. Сергієнко О.І. Громадська участь/залучення громадян. Депутатська діяльність в округах (навчальний модуль) К.: ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 92 с.
21. Jain, N. (2024). What is Citizen Engagement? Definition, Importance, and Examples. *IdeaScale*.
22. Torres, L., Pina, V., & Royo, S. (2005). E-government and the transformation of public administrations in EU countries: Beyond NPM or just a second wave of reforms? *Online Information Review*, 29(5), 531-5531.
23. Open Government Partnership (OGP). (n.d.). Citizen participation. Retrieved from <https://www.opengovpartnership.org/glossary/citizen-participation>.
24. Åström, J., Hinsberg, H., Jonsson, M. E., & Karlsson, M. (2013). Crisis, innovation, and e-Participation: Towards a framework for comparative research. In *Electronic Participation (ePart 2013)* (pp. 26-36). *Lecture Notes in Computer Science (LNCS)*, Volume 8075. Springer.
25. Fung, A. (2015). Putting the public back into governance: The challenges of citizen participation and its future. *Public Administration Review*, 75(4), 513-522. DOI: 10.1111/puar.12361.
26. Michels, A., & de Graaf, L. (2010). Examining citizen participation: Local participatory policy making and democracy. *Local Government Studies*, 36(4), 477-491. DOI: 10.1080/03003930.2010.494101.
27. van Dijk, J.A.G.M., & Hacker, K.L. (2018). *Internet and democracy in the network society*. Routledge.
28. Mahoney, J., & Thelen, K. (2010). A theory of gradual institutional change. In J. Mahoney & K. Thelen (Eds.), *Explaining institutional change: Ambiguity, agency and power*. Cambridge University Press.
29. Baum, Howell. Citizen Participation. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*. 1840-1846. 10.1016/B0-08-043076-7/04439-9.
30. Міністерство цифрової трансформації України. (2024). 6 мільйонів українців залучено до розвитку цифрових навичок. URL: 6 мільйонів українців залучено до розвитку цифрових навичок: Мінцифри досягло цілі | Кабінет Міністрів України (kmu.gov.ua).
31. Baiocchi, G. (2005). *Militants and citizens: The politics of participatory democracy in Porto Alegre*. Stanford University Press.
32. Ellis, K., & Goggin, G. (2013). Disability and social media. In *The social media handbook* (pp. 134-151). Routledge.
33. United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2020). *E-Government Survey 2020*. United Nations. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://publicadministration.un.org>.

References:

1. Bonsón, E., Perea, D., & Bednárová, M. (2019). Twitter as a tool for citizen engagement: An empirical study of the Andalusian municipalities. *Government Information Quarterly*, 36, 480-489 [in English].
2. Amelina, K. Civic Society Online: Petitions That Led to Change, and How to Measure Their Effectiveness. Retrieved from: https://lb.ua/news/2023/05/15/554977_gromadyanske_suspilstvo_onlayn.html [in Ukrainian].
3. Dunayev, I., Byelova, L., Kud, A., & Rodchenko, V. (2023). Implementing the "government as a platform" concept: The assessment method and an optimal human-centered structure to address technological challenges. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 122(13), 6-16 [in English].
4. Nikitenko, L.O., Donetsk National University named after Vasyl Stus. (2023). The use of crowdsourcing technologies in public city management. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 122(13), 6-16 [in Ukrainian].
5. Gilman, H.R. (2016). *Democracy Reinvented: Participatory Budgeting and Civic Innovation in America*. Brookings Institution Press [in English].
6. Peixoto, T.C., & Sjoberg, F.M. (2018). The Haves and the Have Nots: Civic Technologies and the Pathways to Government Responsiveness. Open Knowledge Repository, World Bank. Retrieved from: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/29854> [in English].
7. Steinbach, S. (2021). Digital Media and Urban Governance: Bridging the Participation Gap? *Urban Studies Journal*, 58(4), 825-842. DOI: 10.1177/0042098021992843 [in English].
8. Sintomer, Y., Herzberg, C., Röcke, A., & Allegretti, G. (2012). Transnational Models of Citizen Participation: The Case of Participatory Budgeting. *Journal of Deliberative Democracy*, 8(2). DOI: 10.16997/jdd.141 [in English].
9. Bonsón, E., Torres, L., Royo, S., & Flores, F. (2012). Local e-government 2.0: Social media and corporate transparency in municipalities. *Government Information Quarterly*, 29, 123-132 [in English].
10. Caragliu, A., Del Bo, C., & Nijkamp, P. (2011). Smart cities in Europe. *Journal of Urban Technology*, 65-82 [in English].
11. Cortés-Cediel, M.E., Cantador, I., & Bolívar, M.P.R. (2019). Analyzing Citizen Participation and Engagement in European Smart Cities. *Social Science Computer Review*. DOI: 10.1177/0894439319877478 [in English].
12. De Guimarães, J.C.F., Severo, E.A., Felix Júnior, L.A., Da Costa, W.P.L.B., & Salmoria, F.T. (2020). Governance and quality of life in smart cities: Towards sustainable development goals. *Journal of Cleaner Production*, 253. DOI: 10.1016/j.jclepro.2019.119926 [in English].
13. Kummitha, R.K.R., & Crutzen, N. (2017). How do we understand smart cities? An evolutionary perspective. *Cities*, 67, 43-52 [in English].
14. Kummitha, R.K.R., & Crutzen, N. (2019). Smart cities and the citizen-driven internet of things: A qualitative inquiry into an emerging smart city. *Technological Forecasting and Social Change*, 140, 44-53 [in English].
15. Callahan, K. (2007). Citizen participation: Models and methods. *International Journal of Public Administration*, 30, 1179-1196 [in English].
16. Giffinger, R., Fertner, C., Kramar, H., & Meijers, E. (2007). City-ranking of European medium-sized cities. *Cent. Reg. Sci.*, 9, 1-12 [in English].
17. Marsal-Llacuna, M.L. (2020). The people's smart city dashboard (PSCD): Delivering on community-led governance with blockchain. *Technological Forecasting and Social Change*, 158, 120150 [in English].
18. Bonsón, E., Torres, L., Royo, S., & Flores, F. (2012). Local e-government 2.0: Social media and corporate transparency in municipalities. *Government Information Quarterly*, 29, 123-132 [in English].
19. Zhu, W., Yan, R., & Song, Y. (2022). Analyzing the impact of smart city service quality on citizen engagement in a public emergency. *Cities*, 120, 103439 [in English].
20. Serhienko, O.I. (2016). Public participation/citizen engagement. Parliamentary activity in constituencies (training module). Kyiv: ICC "Legal Status", 92 p. [in Ukrainian].
21. Jain, N. (2024). What is Citizen Engagement? Definition, Importance, and Examples. IdeaScale [in English].
22. Torres, L., Pina, V., & Royo, S. (2005). E-government and the transformation of public administrations in EU countries: Beyond NPM or just a second wave of reforms? *Online Information Review*, 29(5), 531-5531 [in English].
23. Open Government Partnership (OGP). (n.d.). Citizen participation. Retrieved from <https://www.opengovpartnership.org/glossary/citizen-participation> [in English].
24. Åström, J., Hinsberg, H., Jonsson, M.E., & Karlsson, M. (2013). Crisis, innovation, and e-Participation: Towards a framework for comparative research. In *Electronic Participation (ePart 2013)* (pp. 26-36). Lecture Notes in Computer Science (LNCS), Volume 8075. Springer [in English].

25. Fung, A. (2015). Putting the public back into governance: The challenges of citizen participation and its future. *Public Administration Review*, 75(4), 513-522. DOI: 10.1111/puar.12361 [in English].
26. Michels, A., & de Graaf, L. (2010). Examining citizen participation: Local participatory policy making and democracy. *Local Government Studies*, 36(4), 477-491. DOI: 10.1080/03003930.2010.494101 [in English].
27. van Dijk, J.A.G.M., & Hacker, K.L. (2018). *Internet and democracy in the network society*. Routledge [in English].
28. Mahoney, J., & Thelen, K. (2010). A theory of gradual institutional change. In J. Mahoney & K. Thelen (Eds.), *Explaining institutional change: Ambiguity, agency, and power*. Cambridge University Press [in English].
29. Baum, H. (2001). Citizen participation. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 1840-1846. DOI: 10.1016/B0-08-043076-7/04439-9 [in English].
30. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2024). 6 million Ukrainians engaged in digital skills development. Retrieved from: 6 million Ukrainians engaged in digital skills development: Ministry of Digital Transformation reached its goal | Cabinet of Ministers of Ukraine (kmu.gov.ua) [in Ukrainian].
31. Baiocchi, G. (2005). *Militants and citizens: The politics of participatory democracy in Porto Alegre*. Stanford University Press [in English].
32. Ellis, K., & Goggin, G. (2013). Disability and social media. In *The social media handbook* (pp. 134-151). Routledge [in English].
33. United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2020). *E-Government Survey 2020*. United Nations. Retrieved from: <https://publicadministration.un.org> [in English].

Посилання на статтю:

Бойко І.М. Зв'язок між участю громадян, цифровими технологіями та міським розвитком / І.М. Бойко, С.О. Нейков // *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. – 2024. – № 5 (75). – С. 13-22. – Режим доступу: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No5/13.pdf>.
DOI: 10.15276/ETR.05.2024.12. DOI: 10.5281/zenodo.14715079.

Reference a Journal Article:

Boiko I.M. The Link Between Citizen Participation, Digital Technologies and Urban Development / I.M. Boiko, S.O. Neykov // *Economics: time realities. Scientific journal*. – 2024. – № 5 (75). – P. 13-22. – Retrieved from: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No5/13.pdf>.
DOI: 10.15276/ETR.05.2024.12. DOI: 10.5281/zenodo.14715079.

